

Lärarens sida: Avancerad, text 22, Springan

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Flera före Asta har varit med om samma sak, och Asta, som är ensam, välkomnar det nu.

I passet	
Känsligt	Elever som har flyttat eller är nya i skolan kan känna igen sig i Asta. Den som vill får berätta, men låt samtalet handla om Asta.
Stilen	I Maria Gripes stil, som i Agnes Cecilia: ett gammalt hus och något från förr. Läs lugnt. Läs vidare: Agnes Cecilia, som finns som lättläst bok.
Före läsningen	Vad kan man höra i ett gammalt hus?
Stoppet	Stanna efter <i>"Jag hade inte vaknat, fast jag sover lätt."</i> Något är konstigt.
Tänka högt · fråga 3, Vem	<i>"Vänta, vem stänger fönstret? Jag ser framför mig en bok på golvet och ett stängt fönster. Det står 'fönstret var stängt', och det står 'Jag hade inte vaknat, fast jag sover lätt'. Jag vet att man vaknar av steg i rummet. Alltså tror jag att något stänger det mycket tyst. Stämmer det? Jag läser vidare. Fönstret skakar i blåsten, men på lappen står 'Tack, Dagny.' Det kan vara blåsten eller Dagny."</i>
Fråga 1 · på raderna	Tre.
Fråga 2 · mellan raderna, Före och efter	Ledtrådarna: <i>"en gulnad lapp"; "varje rad var skriven med en egen handstil"; "Det stämmer."</i> Svar som texten stöder: flera före Asta skrev till varandra och till Dagny om samma sak. En tanke att pröva: <i>"Någon har gömt en lapp till Asta."</i> Lappen är gulnad och har tre handstilar. Fråga tillbaka: <i>"Hur många hade skrivit på lappen före Asta?"</i> Säger eleven att Dagny bodde där, håller det. Fråga sedan: <i>"Vilka mer har bott i rummet?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Vem	Ledtrådarna: <i>"DAGNY 1921"; "Tack, Dagny"; "fönstret skakar när det blåser"; "regnar det alltid"; "Jag hade inte vaknat, fast jag sover lätt"</i> . Svar som texten stöder: Dagny eller blåsten. Båda håller. En tanke att pröva: <i>"Mamma."</i> Mamma säger att hon inte rör fönstret. Fråga tillbaka: <i>"Vad säger mamma?"</i>
Fråga 4 · mellan raderna, Varför	Ledtrådarna: <i>"ställde jag en bok i springan"; "Låt springan vara"; "öppnar jag fönstret lite mer än vanligt"</i> . Svar som texten stöder: nu välkomnar hon det, kanske av ensamhet. En tanke att pröva: <i>"Hon vill ha mer luft."</i> Det skälet finns redan i början. Fråga tillbaka: <i>"Vad är nytt när Asta har läst lappen?"</i>
Fråga 5 · bortom raderna	Öppna, för att det verkar snällt, eller stänga, för att det är kusligt. Ett bra svar tar med något ur lappen.
Öppna frågor	<i>"Vad tror ni att Asta skrev på den fjärde raden?"; "Vad skulle mamma säga om lappen?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"en egen handstil"</i> . När du läser titeln förklarar du att en springa är ett smalt mellanrum när fönstret står lite öppet.

SPRINGAN

Första veckan i den gamla lägenheten trodde jag att det var mamma som stängde mitt fönster om nätterna. Jag lämnar alltid en smal springa öppen, för jag kan inte sova när luften står still. ”Asta, jag rör inte ditt fönster”, sa mamma vid frukosten utan att titta upp från telefonen. På kvällen ställde jag en bok i springan, så att ingen skulle kunna stänga.

På morgonen låg boken på golvet, och fönstret var stängt. Jag hade inte vaknat, fast jag sover lätt. Sedan dess har jag lagt märke till en sak. Fönstret stängs bara vissa nätter, och de nätterna regnar det alltid innan morgonen. Huset är över hundra år gammalt, och fönstret skakar när det blåser. Men i fönsterkarmen, längst ner där färgen har flagnat, har någon skrapat in ett namn med något vasst: DAGNY 1921.

I går lossnade botten i byrålådan, och under den låg en gulnad lapp. Där stod tre rader, och varje rad var skriven med en egen handstil.

”Var inte rädd. Hon stänger bara när det ska regna.”

”Det stämmer. Låt springan vara.”

”Tack, Dagny. Du är snäll.”

Mamma kommer hem sent nu, och i den nya skolan känner jag ingen än. Jag har inte berättat om lappen för henne. Men i kväll har jag skrivit en fjärde rad, och nu öppnar jag fönstret lite mer än vanligt.

1. Hur många olika handstilar fanns det på lappen när Asta hittade den?
2. Vad hade hänt i rummet innan Asta flyttade in? Hur vet du det?
3. Vem eller vad stänger fönstret om nätterna? Vad i texten får dig att tro det?
4. Varför öppnar Asta fönstret lite mer än vanligt i kväll? Hur vet du det?
5. Vad hade du gjort i Astas ställe? Varför?